

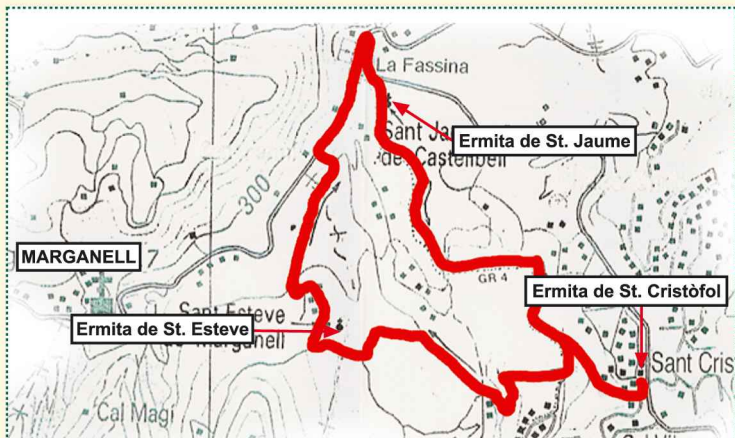
Ruta de les Ermites Romàniques

L'ITINERARI

L'itinerari és força planer i curt, ideal per passejar per la història del romànic català immers en un esplèndid paisatge, admirar-ne l'encís i submergir-se plenament amb la imatge permanent del massís de Montserrat al fons. Sortim de la Fassina, un mas molt antic. Al pas del torrent trobem una font d'aigua, veiem una carretera que puja amb un cert desnivell i un caminet on s'hi indica la direcció cap a l'Ermite de Sant Jaume. Seguirem el camí que és un sender de gran recorregut, marcat amb dues franges, una blanca i una vermella. De seguida trobarem un pou d'aigua, uns metres més endavant trobarem un trencall a mà esquerra que ens portarà fins a l'Ermite romànica de Sant Jaume del S.XII, que podrem observar externament.

Retornant al camí uns metres més endavant deixarem a mà esquerra dues cases i creuarem el torrent. Més endavant el tornem a creuar, trobem un petit dipòsit i remuntem el camí. Veurem tot seguit, extensos camps de cereals amb l'escarpat massís de Montserrat de fons, deixarem una caseta de pedra i seguirem el sender marcat força tros, agafarem un trencall a l'esquerra que ens portarà al cap d'uns 300 metres a l'ermita de Sant Cristòfol. Tornem a buscar el camí que havíem deixat, fins a girar a mà dreta deixant així el sender marcat com s'indica a les pintures en forma de creu marcades a un arbre força gros. Resseguirem el camí, un tram fins a trobar el torrent del Carner, i s'agafa al primer trencall que es pot passar a mà esquerra.

Seguim el camí i molt aviat veurem l'Ermite romànica de Sant Esteve de Marganell. Val la pena parar-s'hi una estona i contemplar la bellesa de l'entorn. Baixarem el camí asfaltat fins a trobar la carretera que seguirem a mà esquerra fins a trobar la Fassina, el nostre punt d'origen.

Temps i quilòmetres

0 Km	La Fassina	0 h 00 m
0,3 Km	Ermita de St.Jaume	0 h 05 m
1,5 Km	Ermita de St.Cristòfol	0 h 20 m
2,3 Km	Desviació del sender GR 4	0 h 35 m
3,9 Km	Ermita de St Esteve	0 h 50 m
5,5 Km	La Fassina	1 h 05 m

Fonts Font de la Fassina a la Riera de Marganell

Altres punts d'interès

- Ermita Romànica de Santa Cecília S.XI. cal seguir la direcció del sender GR 4 i no desviar-nos abans d'arribar a Cal Penedès.
- Riera de Marganell i Pont de Fusta.

Refugis Refugi Bartomeu Puiggròs (FEEC): 93 836 05 66

LES ERMITES ROMÀNIQUES

L'Ermita de Sant Jaume del segle XII, ja apareix citada l'any 1104, en un document en què els propietaris la donen al Monestir de Santa Cecília de Montserrat. Està força ben conservada tan interna com externament.

L'Ermita de Sant Esteve de Marganell és un clar exponent de l'art romànic rural. La primitiva construcció és del segle XIII, d'una sola nau, on hi destaca un absis semicircular, llis i sense cap finestra. Tenia altar major, capelles laterals i un petit cor.

Sant Cristòfol és una ermita del S.XI, la part frontal fou allargada durant el S.XVII. Cada diumenge s'hi fan misses i es pot contemplar la bona conservació de l'interior.

LA FAUNA

Al llarg del recorregut veurem una gran diversitat de paisatges, passem per zones riques amb pi blanc, alzines, roures i arbusts variats, com llentiscle o esparraguera; veiem també, alguns torrents, amb la vegetació més ufanosa.

És destacable el paisatge modelat per la mà de l'home, amb vucòlics camps de cereals com ordi i civada molt vistosos a l'època més càlida.

En referència a la fauna, caminant per l'itinerari, veurem alguna tórtora, la sempre tafanera merla, i nombrosos tudons en zones arbrades. L'esquirol sempre present, però amagadís, deixa el seu rastre amb pinyes rosegades al mig del camí.